

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Ratio & modus correptionem accipiendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

§. II. Ratio & modus correptionem accipiendi.

SI tot incommoda ex non libenter suscepta correptione consequuntur: Quanta erunt commoda, si, vt par est, suscipiatur? Noluit Ecclesiasticus proprijs verbis ea exprimere, sed affectibus vsus est loco verborum: *2 O quam bonum est* (inquit) *correptum manifestare penitentiam, sic enim effugies voluntarium peccatum.* Magnum procul dubio bonum est, quod à tot malis liberat, quod secum adfert peccatum, quod hic appellat, *voluntarium.* Nam licet omne peccatum debeat esse à voluntate admissum, sine cuius consensu nulla censetur culpa: prius tamen quàm accedat correptio, aliquid admiseri potest eius, quod appellatur inuoluntarium: ira vt non sit omnino & absolute volitum, ob ignorantiam; inaduertentiam, aut passionem acceleratam: quæ eius fuit causa. at si post correptionem, in peccato persistis: iam tunc est omnino voluntarium, malitiam continens similem peccato *Dæmonis*, & ei, quod S. Augustinus *impatientia & obstinationis in Spiritum sanctum* appellat: quod difficillimè dimittitur. Quòd si correptionem modestè acceptes: voluntarium hoc peccatum effugisti; & reliqua, ob penitentiam, quam hie te habere ostendis. Sed multò adhuc maius bonum obtinebis, ob heroicæ virtutes humilitatem, patientiam, & charitatem, quas in ea amplectenda exeres; & ob easdem etiam maiorem honorè consequeris, quàm ob culpam amiseris: vt ex præclaris actibus, quibus hæc *penitentia* (quam Ecclesiasticus hic commendat) manifestatur, facile erit cognoscere. quos actus licet cum S. Bernardo ad quatuor præcipuos reuocare.

PRIMVS actus est, internum culpæ dolorem exterius ostendere, ita *verecunde acquiescendo* correptioni, vt nullum ostendas indicium dedignationis aut tædij, nec meretricis frontem induas, sed sponse *verecundæ*, sicut sancta illa anima, quæ cum à suo dilecto reprehenderetur, dicente: *b si ignoras te, egredere, & abi ex domo meâ,* statim sancto quodam rubore operata, tantoperè Deo placuit, vt è vestigio ille eam laudauerit, dicens: *pulchra sicut geneta sicut iurivris:* audita enim eius reprehensione, valde erubuit: ideoq; pulchrior apparuit, vt intelligatur, pudorem & confusionem ob culpam admissam, facere animam pulchriorem, Dei que oculis gratiorem. Ex hoc ad secundum Actum fit transitus, vt scilicet culpam admissam *humiliter confitearis*: quod indicium est magis adhuc heroicæ humilitatis, quàm si sponte eam, & non correptus confitereris. Nam, teste S. Gregorio, facile mihi culpam confitentur, quando de ea non notatur: qui tamen ab alijs correpti, se statim excusant ac defendunt. Nam in primo existimant, se honorem aliquem acquirere cogitantes, eos, qui seipso accusant, iustos haberi: iisdem tamen existimant, se aliquid honoris amittere, si ab alijs moniti, aut cor-

2 Eccl. 20. 4

Voluntarium peccatum post correptionem.

S. Th 2. 2. q. 14. ca. 2.

Actus penitentia. Serm. 4. in Cant.

I. Verecundia.

b Cant. 1. 8.

2. S. Bern serm. 42. in Cant. Lib. 22. Moral. c. 13. Confessio.

Collat. 18. c.
11.

Victoria
inanis glo-
ria.

Odor pœni-
tentia.

c Gant. 1. 12
Vbi supra.
S. ser. 4. Af-
sumptionis.

3.
Responsio.

d Lur. 10.
46.

Hom. de fe-
rend reprob.
10. 2.

repti, taceat. sicut Monachus ille, de quo refert Casian. qui multus se affe-
rebat flagitijs inuolutus: qui tamen cum ab Abbate benigne ac leniter cor-
riperetur, ingenti tristitia & dolore affectus amaritudinem corde conce-
ptam, ne vultu quidem dissimulare potuit: quo ostendebat se suorum cri-
minum spontanea Confessione honorem, quem diximus, quasiuisset: at qui
verè humilis est, in vtroque conspicuum se & singularem præbet. nam &
spontè suas culpas confitetur, & earum correptione delectatur: confessio-
ne sua testimonium præbens veritati iustæ correptionis. Quemadmodum
Dauid statim atque Nathan Propheta eum admonuit; culpam suam agno-
uit, & confessus est, & in momento eius veniam est cōsecutus, plusque ho-
noris obtinuit, quod Rex aded potens correptioni illius Propheta se sub-
iecerit, quàm quod Goliath gigantem superauerit: Hoc enim factò super-
bia & inanis gloria gigantem deuicit: qui solet alias de Regibus trium-
phare; nobilesque ac mundi potètes prosternere & calcare. Humiliare ita-
que correptione accepta: & obtinebis coram Deo, eiusque Angelis, & iu-
stis ac prudentibus hominibus honorem: qui mirifico odore ex his pœni-
tentia indicijs exhalante, plurimum recreantur. Nam ided sponsa post re-
prehensionem dixit: *c nardus mea dedit odorem suum*. Nardus ait S. Bernar-
dus (est herba quædam humilis, & calida, virtutem habens euacuandi pe-
ctoris frigiditates, estque symbolum *humilitatis* heroicæ: quæ, dum audit
correptionem, consuetum suum emittit odorem: quia correptus, ea audi-
ta, se se humilians tum ipse à culpa per confessionem purgatur, tum Eccle-
sia tota odore ab ea proueniente, ædificatur.

CUM hac humili confessione coniungi debet actus tertius, *mansueta* sci-
licet *responsio* ad ea in quibus est necessaria: quamuis nonnunquam expedi-
at perfecto silentio reticere: præcipuè cum corripiens iram potius quàm
zelum in corripiendo ostendit: quemadmodum tacuit d *Magdalena*, cum à
sorore sua *Martha*, & à Iuda postea reprehenderetur; & alij murmurarent
ob ea, quæ ipsa faciebat. Sed quando responsione opus est, non exculatio-
nes adhibenda, aut irata verba proferenda: sed cum humilitate & mansue-
tudine; magnisque amoris & gratitudinis indicijs, ob acceptum correptionis
beneficium est respondendum. Hoc fuit argumentum celeberrimi illius Ho-
milia, quam S. Chrysostr. de hac materia habuit: nã cum ab amicis quibus-
dam monitus esset de *prolixitate cōcionum*, in eadem Homilia respondit,
se valde illis obstrictum esse, ob eam admonitionem. Nã si (ait) vestem habeas
dissolutam, aut sordidam, & faciem maculatam: magnum tibi præstat benefici-
um, qui eius rei te monet; gratiasque propterea illi agis. Quanto igitur magis rationi
erit cōsentaneum, gratias ei agere, qui de animæ maculis monet, ut eas ab-
stereas: & S. Basilius, si chirurgos (inquit, diligis corporis vulnera curâtes,

etiam si

etiam crucient, doloremque interant, eis que mercedem pro labore & animi gratitudinem reddis: quanto magis diligendus est; gratia que illi agende, qui anima vulneribus medetur: licet curationis tempore tristitiam aliquam afferat? Non enim conicere debes oculos tam in tristitia presentem, quam in futura salutis anime tue utilitate. Propterea siquidem dixit Salomon: *fargue sapientem, & diliges te. Et qui corripit hominem, gratia postea inueniet apud eum magis quam ille, qui per lingua blandimenta decipit.* Accipe (ait S. Bernard.) correptionem tanquam donum e celo delapsum: & ita gratum te exhibebis ei, per cuius manum eam accipis.

SED non satis est, mansuetè respondere & verbis mollibus: nisi opere ipso sequatur emendatio, & modestè obtemperes corripienti. Nam Heli mansuetissimè respondit reprehensioni, à Deo sibi per Samuelem obiecta: sed parum profecit ea responsio: quia se non emendauit. Quare præcipuus correptionis fructus est, mox parere eis, quæ proponuntur, manus applicando ad opus ipsum, vt lapsus statim reparetur, & tunc virtutum NARBUS maiorem ex se dimittit odorem, qui omnes ædificat & consolatur. Vt que hodie (ait S. Chryost.) totam Ecclesiam ædificat exemplum i *Moyse*, quâdo monitus à *Ietro* socero suo (vt supra dicebamus) eò quòd totius populi Israel gubernationem solus portaret, & suadete, vt onus illud in alios viros graues & prudentes distribueret: id *Moyse* statim executus est, nec timuit, se propterea à populo contemnendum: nec laborauit, vt rationem aliquam quaereret, ob quam alij existimarent, consilium illud à se, & non ab alio prouenisse: sed, vt potè humilis, alterius se iudicio subiecit: maiorem verò affert admirationem, quòd ipsemet, ad perpetuam rei memoriam scriptum id reliquerit: vt omnes intelligerent, sibi nunquam illud consilium incidisse, & libenter vidisse, ab alio se esse correptum; ac desiderasse, vt omnes exemplum huiusmodi ab ipso acciperent. Et eodem Spiritu S. Paulus scriptam reliquit admonitionem, quam fecit sancto Petro; & idem S. Petrus, vt potè humilis, etiam si nouerat eam admonitionem in Epistolis sancti Pauli esse notatam, easdem tamen ipse approbavit, desiderans, omnes eas legere. vt omnes intelligant, eum qui corripitur ob aliquam culpam, nihil honoris amittere, si se emendet: maximum potius acquirere, dum tot heroicis virtutes exercet quæ, præteritarum culparum damnum abundè reparant.

† *Prou. 9. 8.*
‡ *Pro. 28. 23.*

4.
h 1. *eg. 3. 18.*
Emendatio.

i *Exod. 18.*
24.

Sanctorum
humilitas.